

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:982

av Borianana Åberg (M)

Svenskt medlemskap i Nato

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska söka medlemskap i Nato och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Situationen i omvärlden förändras och vi måste anpassa oss efter den. North Atlantic Treaty Organization, förkortat Nato, är en militär allians som fastställdes genom undertecknandet av det nordatlantiska fördraget den 4 april 1949. Fördragsorganisationen (igångsatt 1951) utgör ett system med kollektivt försvar där dess medlemsstater är överens om att ömsesidigt försvara varandra mot yttre angrepp, vilket tydligast manifesteras genom traktatets artikel V, som fastslår att ett angrepp mot ett Natoland är ett angrepp mot hela alliansen. Bakgrunden till alliansens tillkomst var fruktan för Sovjetunionens ökade maktposition i Europa, speciellt efter kommunisternas maktövertagande i Tjeckoslovakien 1948.

1955 hade totalt 15 nationer anslutit sig till traktatet, ett antal som kom att vara i princip oförändrat fram till Berlinmurens fall 1989. Därefter har ytterligare 12 nationer från det som tidigare benämndes Östeuropa anslutit sig, och ytterligare ett antal förhandlar om medlemskap. Att Sverige inte anslöt sig till traktatet vid alliansens bildande efter andra världskrigets slut var närmast logiskt med tanke på den förda neutralitetspolitiken. Vad som däremot ter sig något anmärkningsvärt är att frågan inte på allvar prövats under den period som därefter följde, när våra grannländer i öster och söder, före detta ingående i Warszawapakten, ett efter ett blev medlemmar. Bidragande orsak till detta har förmodligen, utöver den beröringsskräck som många svenska politiker har till Nato, varit

den avspänning som rått i Europa. Frågor om försvar och försvarssamarbete har av den anledningen inte haft någon hög prioritet på den politiska agendan.

I det avseendet har dock läget radikalt förändrats de senaste åren. Osäkerheten i vår omvärld har drastiskt ökat. Tydligaste exemplet i vår nära omvärld, och som varit uppenbart för en var under en tid nu, är självklart Rysslands pågående aggression i Ukraina. Förutom att den visar var vi har Ryssland visar den också tydligt konsekvensen av att inte vara medlem i Nato, utan bara ”nära allierad”. Ukraina har inte kunnat påräkna någon militär hjälp från Nato eftersom de inte är medlemmar i alliansen. Exakt samma situation skulle gälla för Sverige i händelse av ett angrepp mot oss. I det sammanhanget försvinner gråskalan, det finns bara svart och vitt. Antingen är man medlem eller inte. Det finns inget begrepp ”nästan-medlem”.

Som en följd av den nu nämnda utvecklingen har frågan om svenskt Nato-medlemskap på allvar börjat diskuteras. En del tar steget fullt ut och talar om medlemskap, andra vill utreda konsekvenserna. Slutsatsen av de senaste veckornas utveckling kan inte vara någon annan än att det inte går att vänta längre, och att processen måste påskyndas. När Ryssland kontinuerligt hotar sin omvärld och varnar länder för deras självständiga politiska beslut är det ett uttryck för hur Putinregimen anser sig ha en rätt mot andra länder som står över demokrati och frihet. Den ryska regeringens budskap om att ett svenskt Natomedlemskap skulle få militärpolitiska och utrikespolitiska konsekvenser är avsett som ett hot mot Sverige med syfte att påverka en suverän stats egna beslut. Rysslands varningar, detta var inte första gången, är inte hot som utgör argument mot ett svenskt medlemskap i Nato. Tvärtom, det faktum att Ryssland med sin utrikes- och säkerhetspolitik vill påverka oss understryker att vi redan i dag möter ett Ryssland som vill använda sin militära förmåga till att utöva påtryckningar på Sverige och andra länder. Rysslands varningar och provokationer visar på ett försämrat säkerhetspolitiskt läge som gör små och ensamma länder mer utsatta än andra. Det behövs sannerligen ingen som helst konsekvensutredning. Sverige måste omgående ansöka om medlemskap i Nato, innan det är för sent.

Boriana Åberg (M)